

Dosarul nr. 3ra-1165/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G. Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” reprezentată de avocatul Gheorghe Botezatu,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii set. Botanica, mun. Chișinău cu privire la obligarea eliberării autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare, contestarea actului administrativ și constatarea suportării pagubelor materiale,

împotriva deciziei din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” împotriva hotărârii din 22 martie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani

c o n s t a t ă :

La 24 iulie 2017 societatea cu răspundere limitată „Solei- Turism” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la obligarea eliberării autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare.

În motivarea acțiunii a indicat că este o întreprindere înregistrată și activează pe teritoriul Republicii Moldova, principalul gen de activitate fiind prestarea serviciilor turistice.

La 17 august 2011 Primăria mun. Chișinău i-a eliberat autorizație de construire și amplasare a publicității exterioare nr. DGAURF-REC-A-0008720-11, valabilă de la 17 septembrie 2011 - până la 16 septembrie 2012, prelungită ulterior la 10 octombrie 2013 prin eliberarea unei alte autorizații de construire și amplasare a publicității exterioare nr. DGAURF-REC-A-0008720-02, valabilă de la 17 septembrie 2012 - până la 31 decembrie 2013.

Deține în proprietate și menține panoul publicitar orizontal, monolateral, iluminat din exterior, situat separat cu suprafața de 44,0 m.p., amplasat pe bd. Dacia (Aeroport), mun. Chișinău.

La 25 mai 2017 s-a adresat Primăriei mun. Chișinău cu cererea prealabilă nr. 196, solicitând eliberarea autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare pentru

panoul publicitar sus-menționat în aceeași locație și cu același conținut/imagini ca și anterior, pe un termen de 3 ani, în baza actelor prezentate și coordonate cu Primăria mun. Chișinău, însă nu a primit răspuns în termenul prevăzut de lege.

Din data montării panoului publicitar în litigiu până la data depunerii acțiunii a respectat toate cerințele indicate în autorizație și Legea drumurilor nr. 509-XIII din 22 iunie 1995.

Panoul este amplasat peste drum de Aeroportul Internațional Chișinău, pe partea dreaptă a drumului și nu pe fâșia de demarcare a direcțiilor de circulație rutieră.

A investit mijloace financiare considerabile pentru aprecierea capacității de observare și atragere a clienților, analiza conținutului prospective a panoului, planificarea, design-ul, fabricarea, amplasarea panoului etc.

Încadrarea amplasării și caracteristicilor panoului în condițiile prescrise de Legea drumurilor, a fost stabilit prin Actul de constatare din 24 ianuarie 2014 întocmit de executorul judecătoresc Oxana Burlac, potrivit căruia, panoul publicitar reprezintă un panou orizontal, monolateral, cu lungimea de 8 m, lățimea de 5,5 m, înălțimea piciorului de 3 m, distanța de amplasare de la muchia drumului până la muchia laterală a panoului – 6,4 m.

Amplasarea Panoului este confirmată și prin imaginile foto făcute la fața locului.

Permanent a achitat taxele locale, inclusiv pentru panoul publicitar în litigiu, fapt ce se confirmă prin dispozițiile de plată pentru anii 2011 – 2016.

La amplasarea panoului publicitar a respectat cerințele specifice privind amplasarea obiectivelor de publicitate exterioară prevăzute la pct. 19-22 din Anexa nr. 3 la Legea drumurilor – „Regulamentul privind condițiile de amplasare (desființare) a obiectivelor în zona drumului public național sau local de interes raiona și/sau în zonele de protecție ale acestuia”.

Principala condiție de amplasare fiind respectarea distanței minime de la carosabil - 6 m.

Panoul publicitar se conformează tuturor cerințelor legale și nu există temeiuri pentru a refuza eliberarea autorizației.

Conform art. 11 alin. (1)-(3) din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006, licența/autorizația se consideră acordată sau, după caz, reînnoită dacă autoritatea administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control nu răspunde solicitantului în termenul prevăzut de lege pentru emiterea sau reînnoirea ei.

După expirarea termenului stabilit de lege pentru emiterea licenței/autorizației și în lipsa unei comunicări scrise din partea autorității administrației publice și/sau altei instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control, solicitantul poate desfășura activitatea pentru care a solicitat licență/autorizare conform procedurilor stabilite prin lege.

Procedura aprobării tacite se aplică tuturor licențelor/autorizațiilor emise de autoritățile administrației publice și/sau alte instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control, cu excepția celor emise în domeniul care vizează activitățile nucleare și radiologice, regimul armelor de foc, munițiilor și explozibililor, regimul substanțelor stupefiante și al altor substanțe psihotrope și a cazurilor în care actul permisiv, eliberat de autoritatea emitentă, este obligatoriu să fie prezentat în original, conform tratatelor și acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și a altor cazuri expres prevăzute de lege.

Având în vedere că nu a primit răspuns la cererea prealabilă din 25 mai 2017, rezultă că Primăria mun. Chișinău în mod tacit a aprobat prelungirea autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare pentru panoul publicitar amplasat pe bd. Dacia (Aeroport), mun. Chișinău, pe un termen de 3 ani.

A cerut societatea cu răspundere limitată „Solei- Turism” obligarea Primăriei mun. Chișinău să elibereze autorizația de construire și amplasare a publicității exterioare pentru panoul publicitar amplasat pe bd. Dacia (Aeroport), mun. Chișinău, pe același loc pe un termen de 3 ani.

La 13 aprilie 2018, societatea cu răspundere limitată „Solei- Turism” a concretizat pretențiile din acțiune îndreptate împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău, solicitând obligarea Primăriei mun. Chișinău să-i elibereze (pe suport de hârtie) autorizația de construire și amplasare a publicității exterioare pentru panoul publicitar amplasat pe bd. Dacia (Aeroport), mun. Chișinău, pe același loc pe un termen de 3 ani; anularea dispoziției Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău nr. 42 din 02 mai 2017 în partea ce ține de demolarea panoului său publicitar și restabilirea panoului la locul în care s-a aflat conform autorizației anterioare (bd. Dacia (Aeroport)); compensarea daunelor materiale și a cheltuielilor suportate în legătură cu demolarea panoului, constatarea ca fiind ilegale răspunsurile Primăriei mun. Chișinău din 20 septembrie 2017 și a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău din 29 septembrie 2017.

A indicat reclamanta că la 27 septembrie 2017, peste mai mult de 4 luni, Primăria mun. Chișinău a dat răspuns la cerere sa, la care a fost anexată dispoziția Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău nr. 42 din 02 mai 2017.

Dispoziția menționată nu a fost publicată pe pagina oficială web a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău și nici nu a fost expediată în adresa sa în termenul prevăzut de lege.

La 20 octombrie 2017 a recepționat răspunsul Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău, prin care a fost informată despre faptul demolării panoului publicitar, fără însă să i se dea răspuns la argumentele invocate în adresarea din 04 septembrie 2017.

La cererea din 15 septembrie 2017 nu a recepționat niciun răspuns.

La 23 octombrie 2017 s-a adresat Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău, solicitând anularea dispoziției Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău nr. 42 din 02 mai 2017 în partea ce ține de demontarea panoului său publicitar și restabilirea panoului la locul în care s-a aflat conform autorizației anterioare (bd. Dacia (Aeroport)), și compensarea pagubelor materiale.

Prin răspunsul nr. 03-9/362 din 23 noiembrie 2017, recepționat la 30 noiembrie 2017, Pretura sect. Botanica, mun. Chișinău i-a comunicat că nu este temei de revizuire și de anulare a dispoziției nr. 42 din 02 mai 2017.

Prin încheierea din 13 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în temeiul art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă, s-a încetat procesul în partea pretenției privind obligarea Primăriei mun. Chișinău să elibereze (pe suport de hârtie) autorizația de construire și amplasare a publicității exterioare pentru panoul publicitar amplasat pe bd. Dacia (Aeroport), mun. Chișinău, pe același loc pe un termen de 3 ani.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” și s-a casat hotărârea din 13

aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 22 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” împotriva hotărârii din 22 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Instanțele de judecată au motivat soluțiile că în teritoriul administrat pretorul constată și dispune demontarea și evacuarea, inclusiv forțată, a panourilor publicitare instalate în mod neautorizat, a obiectelor și instalațiilor de orice tip amplasate ilegal pe domeniul public.

La data adresării societății cu răspundere limitată „Solei-Turism” cu cerere privind eliberarea autorizației de construire și amplasare a publicității exterioare, deja era emisă dispoziția nr. 42 din 02 mai 2017 a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău „Cu privire la demontarea și evacuarea a 11 dispozitive de publicitate instalate abuziv din sect. Botanica”, prin care s-a dispus demontarea a unui șir de dispozitive publicitare în sect. Botanica, mun. Chișinău, inclusiv și a panoului publicitar de pe bd. Dacia (Aeroport), ce aparține societății cu răspundere limitată „Solei-Turism”, a cărei autorizație de amplasare a publicității a expirat încă la data de 31 decembrie 2013.

Nu se atestă temeiuri legale de anulare a dispoziției nr. 42 din 02 mai 2017 a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău, în partea ce ține de demontarea panoului publicitar de pe bd. Dacia (Aeroport) ce aparține societății cu răspundere limitată „Solei-Turism”, or, lipsa autorizației valabile deținute de reclamantă în privința panoului publicitar neautorizat din mun. Chișinău, din bd. Dacia (Aeroport), a servit drept motiv pentru demontarea acestuia.

S-a considerat neîntemeiat argumentul reclamantei că autorizația de construire și amplasare a publicității exterioare i-a fost acordată tacit de către autoritățile publice locale pe un termen de 3 ani, or, la data adresării deja exista dispoziția nr. 42 din 02 mai 2017 a Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău de demontare a panoului publicitar în litigiu.

La 05 august 2019 societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” reprezentantă de avocatul Gheorghe Botezatu a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului avocatul Gheorghe Botezatu a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat cauza superficial, cu aplicarea eronată a normelor de drept material, în special nu a aplicat prevederile art. 11 din Legea nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

La 12 august 2019 în adresa Primăriei mun. Chișinău și Preturii sect. Botanica, mun. Chișinău a fost expediată copia recursului depus de societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” reprezentantă de avocatul Gheorghe Botezatu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referințelor, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 03 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” la 01 august 2019, iar de avocatul acesteia Gheorghe Botezatu la 31 iulie 2019 (f.d. 117-118, vol. II).

Cererea de recurs a fost depusă la 05 august 2019, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului depus de societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” reprezentantă de avocatul Gheorghe Botezatu în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care

acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” reprezentantă de avocatul Gheorghe Botezatu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul societății cu răspundere limitată „Solei-Turism” reprezentantă de avocatul Gheorghe Botezatu cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” reprezentantă de avocatul Gheorghe Botezatu.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de societatea cu răspundere limitată „Solei-Turism” reprezentantă de avocatul Gheorghe Botezatu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan